

هفته وارہ رسالہ

خپلوي پرينودل حرام دي

(د امير اهل سنت بيان)

- ◀ د خپلوانو حقونه
- ◀ د چا په موجودگي کښې رحمت نه نازلېږي
- ◀ د الله پاک د رحمت موندلو ذريعه
- ◀ د ټولو نه بهترينه صدقه

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طَ أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ طَ

خپلوي ماتول حرام دي

د عطار دُعا: يا رَبِّ كَرِيمه! خوك چې دا رساله ” خپلوي ماتول حرام دي “ ولولي يا واورې هغه ته د خپلوانو سره هميشه د ښه سلوك كولو توفيق ورعطا كړې او سره د خاندانه يې بے حسابو او بځښې-

أَمِين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د دُرود شريف فضيلت

د خور آقا و مولا، مكي مَدَنِي مصطفے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارك دے: چا چې د شوق او محبت پۀ وجه پۀ شپه او ورځ كښې پۀ ما باندې درې درې كرتۀ دُرود پاك ولوستو پۀ الله پاك باندې حق دے چې د هغۀ د هغې ورځ او د هغې شپې گناهونه او بځښې- (معجم كبير، 362/18، حديث: 928)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

خورو او محترموا اسلامي ورونو! نن سبا چې چا ته هم كورې خپلولى ماتول يې شروع كړي دي، چرته د مور او ځوي د يو بل سره نۀ لگي نو چرته د ورونو او خوئيندو پۀ خپل مينځ كښې جگړې وي، چرته د ماماگانو او د خوريونو د يو بل سره نۀ لگي نو چرته ترونه او وريرونه د يو بل نه خفه دي، غرض دا چې هر طرف ته پۀ كورونو كښې جنگ جگړې دي- پۀ ځان كښې د صِلۀ رحمى [يعنې د خپلوانو سره د خپلولى د پاللو] د جذبې د پيدا كولو او ځان د رشتې د ماتولو نه د بچ كولو د پاره د عبرت نه يو ډك حكايت واورئ:

د رشته داری ماتولو سزا (حکایت)

يو بزرگ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: يو نيك او صالح عجمي گس زما دوست وو او هغه د مکه مكرمې په خوا کښې اوسيدو، ټوله ټوله شپه به يې د کعبې شريفې طواف کولو او هميشه به يې د قرآن پاک تلاوت کولو. د ډيرې مودې پورې د هغه هم دغه معمول وو. يو ځل ما هغه له څه سره زر د امانت په توگه ورکړل او پخپله يمن ته لاړم. کله چې واپس راغلم نو په اتفاقي توگه هغه نيك انسان وفات شوه وو نو زه د هغه د اولاد خواله لاړم او ټوله واقعه مې ورته بيان کړه او خپل امانت مې ترينه نه وغوښتو، هغوئي جواب راكړو: په خدائې مو دې قسم وي! ته چې څه وائي مونږ ته د دې هيڅ پته نشته او نه مونږ ستا د امانت نه خبر يو. په داسې قسمه خبرو اوريدو زه ډير پرېشانه شوم چې افسوس! زما دومره ډير مال ضائع شو. په دې پرېشاني کښې زما ملاقات د سيدنا مالک بن دینار رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ سره وشو نو هغوئي چې زما په مخ د غم نڅښې وليدلې نو پوښتنه يې اوکړه: اے زما وروره! دومره غمژن او پرېشانه ولې يې؟ ما چې هغوئي ته خپله ټوله واقعه بيان کړه نو هغوئي وفرمائيل: د جمعې په شپه د نيمې شپې په مَطَاف (يعنې د طواف په ځاي) کښې چې څوک هم نه وي ته د رُکن و مَقام (يعنې د رکن يمني او مَقام ابراهيم) ترمينځه ودرېره او په تيز اواز غږ اوکړه: اے فلانکيه! که واقعي هغه د الله پاک مقبول او صالح بنده يې نو د هغه رُوح به ستا سره خبرې اوکړي.

هغه بزرگ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: زه د ارشاد مطابق د جمعې په شپه د نيمې شپې چې کله مَطَاف خالي شو نو د مقام ابراهيم او د رُکن يمني ترمينځه ودرېدم

او پۀ تيز اواز مې غبر او کړو خو هيڅ جواب ميلاؤ نه شو او زۀ مايوسه شوم او واپس راغلم- کله چې سحر شو نو ما سيدنا مالک بن دينار رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ته ووييل چې ما هغه ته اواز او کړو خو ما ته هيڅ جواب ميلاؤ نه شو- پۀ دې اوريدو سيدنا مالک بن دينار رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ”**إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ**“ ولوستل او ما ته يې ارشاد وفرمائيلو چې افسوس! هغه د نيکانو خلقو نه ؤ وو خو اوس تۀ داسې اوکړه چې يمن ته لاړ شه او هلته پۀ فلانکي حائۀ کنبې ”بَرَهُوت“ نومې يو کوهې دے چرته چې د عذاب د حق دارو روحونه راجع کيږي او هغه کوهې د دوزخ پۀ ځله باندې دے، تۀ د نيمې شپې د هغه کوهي پۀ غاړه ودريرۀ او داسې غبر اوکړه: اے د فلانکي روحه! نو د هغه رُوح به ستا سره خبرې اوکړي-

هغه بزرگ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فرمائي: ما د يمن سفر شروع کړو او د نيمې شپې د ”بَرَهُوت“ نومې کوهي خوا له لارم او هلته کيناستم، هلته ما وليدل چې دوه کسان راوستے شو او کوهي ته کوز کړے شو، دواړو ژړل، يو د بل نه پوښتنه اوکړه: تۀ څوک يې؟ دويم جواب ورکړو: زۀ د هغه ظالم گس رُوح يم کوم چې پۀ دُنيا کنبې د بادشاه څوکيداري کوله او حرام به يې خوړل، ملک الموت عَلَيْهِ السَّلَام زۀ دې کوهي ته راوغورځولم او اوس ما له عذاب راکړے کيږي- دويم ووييل: زۀ د عبد الملک بن مروان رُوح يم څوک چې نافرمانه او ظالم انسان وو او اوس زۀ دې کوهي ته د عذاب د پاره راوستے شوے يم- ما چې د هغه دواړو چغې او فرياد واوريدو نو د ويرې نه پۀ ما غونے ځيک ځيک شو بيا ما هغه کوهي ته سر وربنکته کړو او پۀ تيز اواز مې ووييل: اے فلانکيه! نو د هغه گس اواز راغلو: ”لَبَّيْک“ (يعنې زۀ حاضر يم) او هغه پۀ

داسې حالت کښې وو چې هغه له د وهلو عذاب ورکړې کیدلو- ما د هغه نه پوښتنه اوکړه: اے زما وروره! هغه امانت چرته دے کوم چې ما ستا سره اینبودے وو؟ هغه جواب راکړو: هغه امانت په فلانکي ځائے کښې د پورې [یعنې سپرې] د لاندې ښخ دے- بیا ما پوښتنه اوکړه: اے زما وروره! د کومې گناه په وجه تہ د بد بختو ځائے ته راوستے شوې؟ هغه جواب راکړو: زما د خور په وجه، ځکه چې زما یوه غریبه خور زما نه ډیره لرې د عجم په خاوره اوسیدله، زه د هغې د پروا کولو نه بغیر د الله پاک په عبادت کښې مشغول شوے ووم او په مکہ مکرمه کښې اوسیدم او په دې موده کښې زما سره د هغې هیڅ فکر نه وو او نه ما د هغې په باره کښې (د چا راتلونکي نه) څه پوښتنه اوکړه-

کله چې زه وفات شوم نو الله پاک زه راگیر کړم او ما ته یې ارشاد وفرمائیلو: تا څنگه خپله خور هیره کړه حالانکې د هغې سره جامې نه وې او تا جامې اغوستلې او ژوند دې تیروولو، هغه وړې وه او تا به په مړه ځیته باندې خوراک کولو، هغه ترې وه او تا به اوبه څښلې- زما دې په خپل عزت او په جلال باندې قسم وي! زه به په خپلولی پریښودونکو باندې رحم نه کووم، بیا الله پاک فرښتو ته حکم اوکړو چې دا بوځی او ”برهوت“ نومې کوهي ته یې وغورځوئ- ملک الموت عَلَيْهِ السَّلَام زه دې کوهي ته راغورځولے یم او اوس ما له دلته ډیر سخت عذاب راکولے کیري- اے وروره! تہ زما د خور خوا له لار شه او زما د پاره ورته د معافی خواست اوکړه، که هغې زه معاف کړم نو کیدے شي چې زما د عذاب نه د نجات څه لار راووځي ځکه چې د الله پاک په نزد د خپلولی ماتولو نه علاوه بله یوه

گناه هم زما په ذمه نشته- (يعنې هغه واقعي چې نيك انسان وو خو بس د هغه نه دا خطا شوې وه چې هغه د خپلې خور سره وړانده كړې وه)

هغه بزرگ فرمائي چې زه د هغه د بنودله شوې پټې مطابق هغه خائې ته لارم چرته چې هغه امانت بنځ كړې وو، زمكه مې وكنستله او ما خپل امانت حاصل كړو، بيا د هغه د خور خوا له لارم او هغې ته مې د سر نه د اخره پورې ټوله واقعه بيان كړه نو هغه په ژړا شوه بيا ما د هغې د ورور د نجات د پاره ووئيل نو هغې د الله پاك په دربار كښې د محتاجې عرض او كړو، ما هغې له خه دنيايي مال وركړو او د هلته نه راواپس شوم- بس هر مؤمن له پكار دي چې صله رحمي اختيار كړي- (قرة العيون مع الروض الفائق، ص: 401)

خورو او محترموا اسلامي ورونو! د دې واقعي نه مونږ ته دا درس ميلاؤ پيري چې انسان كه هر خومره پرهيزگاره، نيك، امانت دار او ديانتدار ولې نه وي كه هغه بغير د خه وجهې د مور او پلار او د خور او ورور سره تعلق پيريدي او په هغوئي باندي ظلم كوي يا د ترور، ماما، تره، د پلار د طرفه د نيا نيكه، د مور د طرفه د نيا نيكه وغيره خپلوانو سره تعلق پيريدي نو د دې انجام ډير خطرناك كيدې شي- نن سبا د چا د خپلې مور سره نه لگي نو د چا د ورور سره، څوك د خپلې ترور او د ماما سره جگړې كوي نو څوك د تره سره، غرض دا چې ډير خلق د خپلولې پريښودو بنكار دي- او! كه د چا په خه جائزه وجه په خپل مينځ كښې خفگان دې نو په دې كښې هيڅ باك نشته مثلاً مور او پلار د ځوي نه ځكه خفه دي چې هغه بیره ولې پريښودې ده؟ نو په داسې حالت كښې كه مور او پلار خفه وي نو د هغوئي ناجائزه خبره به نه منله كيږي-

ياد ساتي چې چرته د الله پاک او د هغه د خوږ رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ حکم موجود وي نو هلته به د هغې په مقابله کښې د مور او پلار حکم نه منلې کيږي. الله پاک مونږ ته د خپل خوږ حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د تابعداري حکم کړې دے او نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائيلے دے: بریتونه ښه کم کړئ او ښيرې معاف کړئ [يعني ښيرې پرېږدئ]، د يهوديانو په شان شکل مه جوړوئ. (مسلم، ص 125، حديث: 602، 603 ملتقطاً) وگورئ چې د ښيرې د پرېښودو په باره کښې واضحه حکم موجود دے نو بيا د مور او پلار نه د پوښتنې حاجت نشته. او! چرته چې شريعت د مور او پلار نه د پوښتنې اجازت ورکړې دے نو هلته دې د هغوئي نه پوښتنه اوکړې شي مثلاً د نفلي حج يا د عمرې د پاره که تلل وي نو د مور او پلار نه دې پوښتنه اوکړې شي که هغوئي منع کړي نو بيا مه ځئ. دا مسئله هم ياده ساتي چې که په چا باندې حج فرض شي نو اگر که مور او پلار اجازت نه ورکوي نو بيا به هم حج کول وي. (فتاویٰ رضويه، 658/10)، او که د مور او پلار په منع کولو څوک د فرض حج د ادا کولو نه منع شو نو هغه به کنهگار وي. بهر حال د شريعت د حکم په مقابله کښې به د مور او پلار او د خپلوانو حکم نه منلې کيږي البته که مور او پلار په شريعت کښې دننه څه حکم اوکړي نو د هغوئي نافرمانی ډيره سخته گناه ده او د مور او پلار د تنگونکو د پاره د درد ناکو عذابونو وعيدونه دي.

د وور په ښاخونو پسې زورڼد خلق

سرور کائنات، شاه موجودات صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د معراج په شپه يو منظر دا هم وليدلو چې بعضې خلق د وور په ښاخونو پسې زورڼد وو. عرض اوکړې شو: دوئي به مور او پلار ته کنځلې کولې. (الزواج عن اقتراح الكبائر، 139/2 ملتقطاً)

د مور او پلار د رضا نه بغير به عذاب نه لري کيږي

په يو روايت کښې دي چې الله پاک ارشاد فرمائي: زه به د هغه وخته پورې د مور او پلار د نافرمانو نه عذاب نه لري کوم د خو پورې چې د هغوئي مور او پلار پخپله هغوئي معاف نه کړي او زما دې زما په عزت او جلال باندې قسم وي! زه به د مور او پلار د زړه نه د رضا کيدو نه بغير د هغوئي اولاد د دوزخ نه نه راوباسم- (قره العيون مع روض الفائق، ص 403 ملتقطاً)

د مور او پلار نافرمانه د الله پاک د غضب ښکار

په يو بل روايت کښې دي: د مور او پلار نافرمانه اگر که روژې نيسي او نمونځونه کوي که هغه په داسې حال کښې مړ شو چې مور او پلار د هغه نه خفه ورونو الله پاک به د هغه سره په داسې حال کښې ملاقات کوي چې الله پاک به په هغه باندې غضب فرمائي- (قره العيون مع روض الفائق، ص 403 ملتقطاً)

د مور او پلار سره د بنو اخلاقو حکم

اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! د مور او پلار سره د بنو اخلاقو او احسان نه کار اخستل پکار دي لکه څنگه چې په قرآن پاک کښې الله پاک ارشاد فرمائي: ﴿وَالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ (پ 15، بنی اسرائیل: 23) [مفهوم] ترجمه کنز العرفان: ” او مور پلار سره ښه سلوک کوي. “ په حديث پاک کښې دي: څوک چې د رحمت په نظر باندې مور او پلار ته گوري الله پاک هغه ته د يو قبول شوي حج ثواب عطا کوي- (شعب الايمان، 186/6، حديث: 7856)

د خپلوانو حقونه

ياد ساتئ چې د خپلوانو حقونه ډير زيات دي او شيطان خپلولي ماتوي لکه

څنگه چې الله پاک ارشاد فرمائي: ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْمُرُ بِبَيِّنَاتٍ﴾ (پ 15، بني اسرائيل: 53)
 [مفهوم] ترجمه کنز العرفان: ” بے شکه شیطان د خلقو پۀ مینځ کنبې فساد
 اچوي-“ وگورئ چې شیطان د خلقو پۀ خپل مینځ کنبې نفرتونه پیدا کوي
 خو مؤمن د محبت پیغام ورکوي- دې لړ کنبې حضرت سیدنا جلال الدین
 رومي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ډیره ښکلې خبره فرمائیلي ده:

تو برائے و فضل کر دُون آمدی

نہ برائے فضل کر دُون آمدی

یعنی تۀ د روغولو د پاره راغلی یې د ماتولو د پاره نۀ.

شیطاني کار

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! د خلقو تر مینځه تر بکنی پیدا کول، هغوئي پۀ
 خپل مینځ کنبې جنگول او جدائي راوستل شیطاني کارونه دي او مونږ د خوږ
 آقا و مولا، مکي مدني مصطفے صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د غلامانو کیدو باوجود پۀ
 شیطان پسې روان یو- اوس پۀ صحیح معنو کنبې پۀ سُنْتُو باندې د عمل کولو
 او د شریعت پۀ لار باندې روان نۀ یو، مونږ سره د شریعت او د سُنْتُو علم هم
 نشته، نۀ زمونږ سره د شریعت څۀ احساس شته، بس هم دا وجه ده چې پۀ
 مونږ کنبې هر یو خپله خپله وائی او د هر یو سره هم خپل فکر دے-
 وگورئ چې شیطان هم د خلقو پۀ مینځ کنبې تر بکنی پیدا کوي او د دې
 ښکاره مثال د حضرت سیدنا یوسف عَلَيْهِ السَّلَام واقعہ ده، حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَام
 د یو ملک بادشاه جوړ شو او اخر چې کله د هغوئي د خپلو ورونو سره ملاقات
 وشو او هغه وخت چې حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَام څۀ وفرمائیل د هغې بیان پۀ
 دیارلسمه سپیاره، د سورة یوسف پۀ آیت نمبر: 100 کنبې څۀ داسې دے:

مَنْ بَعْدَ أَنْ تَزَرَ الشَّيْطَانُ بَيْتِي وَ

بَيْنَ أَحْوَقٍ

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان:

د هغې نه پس چې شيطان زما
او زما د ورونو په مينځ کښې
جگړه پيدا کړې وه-

(1) معلومه شوه چې شيطان د ورونو په مينځ کښې تربگني پيدا کوي-
الْحَمْدُ لِلَّهِ! دعوتِ اسلامي نفرتونه ختموي او د محبت شمعي بلوي، راشی د
دعوتِ اسلامي د ديني ماحول سره تړون پيدا کړی، مَدَنِي شمع بله ده، د دې
نه رڼا حاصله کړی او بيا په دې رڼا خپله دُنیا، قبر او اخرت روښانه کړی-
اے د خوږني صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! خپلوي ماتول ډيره سخته گناه او حرام
کار دے او په حديثونو مبارکو کښې د دې هم وعيدونه راغلي دي، د عبرت د
پاره يو خو وعيدونه وړاندې کوو:

د الله پاک په دربار کښې د قرابت (خپلولی) عرض

د حضرت سيدنا ابو هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
اِرشاد فرمائيلے دے: کله چې الله پاک مخلوق پيدا کړو نو قرابت (خپلولی)
عرض او کړو: اے مولی! زه ستا نه د قطع رحمي (خپلولی د ماتولو) پناه غواړم-
الله پاک اِرشاد وفرمائيلو: آيا ته په دې خبره باندي راضي نه يې چې چا ستا
سره تعلق جوړ کړو زه به د هغه سره تعلق جوړووم او چا چې ستا سره تعلق

1 ... د يو قول مطابق د حضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَام ورونه هم نبیان وو او علمائے
کرامو د هغوئي د ورونو هيله خه داسې کړې ده چې دا هر خه هغوئي د حضرت
يعقوب عَلَيْهِ السَّلَام د محبت موندلو د پاره کړي وو-

(فتاویٰ رضويه، 15/164 مفهومًا)

ختم کړو زه به هم د هغه سره تعلق ختم کړم- خپلولي عرض او کړو: اے الله! زه په دې باندې راضي يم- د دې بيانولو نه پس نبي کریم ﷺ د دې آيت مبارک تلاوت وفرمائيلو:

﴿ قَهْلَ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ وَتَقْتَعُوا اَرْحَامَكُمْ ﴾

(پ 26، محمد: 22)

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: ”نو آيا تاسو دې خبرې ته نژدې يسي چې که تاسو ته حکومت حاصل شي نو په زمکه کښې به فساد خور کړي او خپلولي به پرې کړي-“ (بخاری، 97/4، حديث: 5987 مفهوماً)

اے د خپل مور او پلار خفه کوونکو! اے د خپلو وروڼو سره جگړې کوونکو! اے د خپلو خوئيندو سره د خپلولي پرينبودونکو! د خپلو تروريانو، ماماگانو او ترونو سره رشته ختموونکو! د الله پاک په رښتوني کلام باندې په ښه طريقه غور او کړي چې الله پاک په خپلولي ماتوونکو باندې خومره غضب ناک دے! ياد ساتئ چې خپلولي ماتول ډيره سخته گناه ده لږدا که چا د خپل مور پلار او خوئيندو وروڼو سره خپلولي پرينبودې وي نو هغوئي له پکار دي چې په سمدستي توگه دا سلسله ختمه کړي او د هغوئي سره روغه او کړي-

په دُنیا او په اخرت کښې عذاب

د مکي مدني سردار، د زروڼو د قرار ﷺ فرمان مبارک دے: بغاوت او خپلولي ماتول دوه داسې گناهونه دي په کومو چې په دُنیا او په اخرت کښې عذاب ورکولے شي- (ترمذی، 229/4، حديث: 2519)

د جَنَّتْ نه محرومي

په يوروايت كښې دي: خپلوي ماتونكي به جَنَّتْ ته نه ځي -

(مسلم، ص 1062، حديث: 6520)

محرومه خلق

نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائيلې دے: جبريل امين عَلَيْهِ السَّلَام د پينځلسم شعبان په شپه زما خوا له راغلو او اوښ وئيل: په نني شپه الله پاک د بني کلب د چيلو د ويښتو همره گنهگاران بخښي خو مشرک، کينه ناک (يعني بغض او دښمني لرونکې)، خپلوي ماتونکې، په تکبر سره خپل تهبند په ځان پسې رانېکونکې، د مور او پلار نافرمانه او شرابي نه بخښي -

(شعب الایمان، 384/3، حديث: 3837)

خپلوي ماتونکې دې زمونږ په مجلس کښې نه کښيني

يو ځل د خور آقا و مولا، مکي مدني مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په خدمت کښې څه خلق حاضر وو نو نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد وفرمائيلو: خپلوي ماتونکې دې زمونږ په مجلس کښې نه کښيني، په دې اوریدو يو ځوان د هغه ځائې نه پاڅيدو او د خپلې ترور خوا له لارو ځکه چې د هغه د خپلې ترور سره څه ورانه وه د کومې په وجه چې يې معافي وغوښتله او دواړو يو بل معاف کړو، بيا ځوان بيرته د نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مجلس ته راغلو او کيناستو نو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد وفرمائيلو: په هغه قوم باندې د الله پاک رحمت نه نازلېږي په کوم کښې چې خپلوي ماتونکې موجود وي -

(الزواجر عن اقتراف الكبائر، 153/2)

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! مخکښې به د خپلولی ماتیدو سلسله ډیره کمه وه خو نن سبا حالات بالکل د دې اُلتا دي، اوس به کیدے شي چې څوک داسې وي کوم چې د خپلوانو نه خفه نه وي گنې عام طور پۀ مونږ کښې د زیاترو د خپلوانو سره خفگان وي- هم دا وجه ده چې نن سبا مسلمانان د قسما قسما مسئلو بنکار دي خو د خپلولی ساتلو پۀ ځائے د نورو نه پۀ گیلو معنو کولو پۀ نظر راځي چې صاحبه! زمونږه دعاگانې نۀ قبلیري، پته نۀ لگي چې څۀ خطا رانه شوې ده چې زمونږ د کور نه بیماری نۀ ځي، پته نۀ لگي چې څۀ گناه شوې ده چې تنگدستي نۀ لرې کیري، مونږ پۀ بزرگانو باندې دعاگانې اوکړې، لوئي لوئي مزارونو ته حاضر شو، ډیرې وظیفې مو اوکړې خو زمونږ مسئلې حل نۀ شوې وغيره وغيره-

وگورئ چې د الله پاک د خوږ حبیب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمان دے: پۀ کوم قوم کښې چې د خپلولی ماتولو والا موجود وي پۀ هغوئ د الله پاک رحمت نۀ نازلیري- **(الزواج عن اقرار الکبائر، 2/ 153)** چې مونږ بغیر د څۀ شرعي اجازت نه خپلولی ختموو نو پۀ مونږ باندې به رحمت څنگه نازلیري؟ زمونږه دعاگانې به څنگه قبلیري؟ زمونږه مسئلې به څنگه حل کیري؟ د الله پاک د رحمت موندلو د پاره به مونږ له د خپلوانو سره خپلولي پالل وي او ښۀ ډیر غور به کول وي چې د چا سره زمونږ خفگان دے؟ بیا چې د چا سره زمونږ خفگان وي نو د هغوئ سره به روغه کول وي، که مونږ د خپل طرف نه د روغې پوره کوشش اوکړو او مخامخ گس یې نۀ مني نو دا د مجبوری حالت دے-

د معافی بخښنې غوښتو پۀ وخت د دهمکۍ والا انداز مۀ اختیاریوئ مثلاً داسې مۀ وایئ چې ” معاف کوې مې که نۀ؟ که نۀ مې معاف کوې نو هیڅ

مسئله نشته“ وغيره وغيره- که په لاسونو جوړه کولو، په محبت سره، په عاجزي سره، د بحث کولو نه بغير، په خپله غلطۍ منلو معافي وغوښتلې شي نو امید دے چې مخامخ گس نرم شي او معاف مو کړي او که د معافي غوښتو په وخت که زړې قيصې تازه کول شروع کړے شي يا د مچ نه کوچ وپستل شروع کړے شي مثلاً د مخامخ گس سره داسې خبرې اوکړے شي چې ” که مونږ فلانکۍ خبره کړې وه نو تاسو خو هم فلانکۍ خبره کړې وه“ يا ” تاسو مونږ ته د خپل کور په دستوره کښې د زړه نه دعوت نه ووراکړے او د رابللو د پاره مو څوک راليرلي هم نه وو او نه مو زمونږ انتظار کړے وو“ يا ” تاسو په فلانکي ځائے کښې مونږ رتلي وو“ وغيره وغيره- ياد ساتئ چې که د روغې کولو په وخت داسې قسمه گيلې معني کوي نوروغه به هيڅکله اونه شي-

اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانوا! د خپلولي ماتولو دوه نور

وعيدونه وگورئ:

خپلوي ماتوونکے دې زمونږ د محفل نه پاخي

حضرت ابو هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ يو ځل د رسول عربي، مكي مَدَنِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ حديثونه مبارک بيانول، ارشاد يې وفرمائيلو: هر خپلولي ماتوونکے دې زمونږ د محفل نه لار شي- يو ځوان پاخيدو او د خپلې ترور کره لارو د کومې سره چې د هغه د ډيرو کلونو نه ورانه وه، چې کله دواړه د يو بل نه راضي شول نو هغه ځوان ته ترور ووئيل: ته لار شه او د دې د سبب پوښتنه اوکړه چې اخر داسې ولې وشول؟ (يعني د ابو هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د اعلان څه حکمت دے؟) ځوان حاضر شو او چې کله يې پوښتنه اوکړه نو حضرت ابو هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وفرمائيل چې ما د دواړو جهانو د آقا، مكي مَدَنِي مِصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه دا

اوريدلي دي: چي په کوم قوم کښې چې خپلولى پريښودلو والا وي، په هغه قوم باندې د الله پاک رحمت نه نازليري.

(الادب المفرد، ص 26، حديث: 61-63 ملتقطاً)

د خپلولى ماتونكي په موجودگي كښې رحمت نه ناليري

د سيدنا اعمش رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے چې يو سحر حضرت ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په محفل كښې تشريف فرما وو نو هغوئي خلقو ته وفرمائيل: داسې كس كوم چې د چا سره خپلوي پريښودې وي زه هغه له د الله پاک قسم وركووم چې هغه دې زمونږ د دې مجلس نه لار شي د پاره د دې چې مونږ د الله پاک نه د بخښني سوال او كړو ځكه چې د څو پورې هغه ناست وي د هغه وخته پورې به په مونږ باندې د الله پاک د رحمت دروازي بندې وي.

(معجم كبير، 158/9، حديث: 8793)

(يعني كه هغه دلته موجود وي نو زمونږه دُعا به نه قبليري)

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! د دعاگانو د نه قبلیدو په ډيرو وجو كښې يوه وجه خپلولى ماتول هم دي، نن سبا ډيرو خلقو خپلولى پريښودې دي او د هغوئي سره د دې هيڅ احساس هم نه وي بلکې د ظلم د پاسه ظلم دا دے چې په معاشره كښې دا گناه هډو گناه نه گڼلې كيږي حالانكې خپلوي پريښودل سخته گناه ده- ځينې خلق نمونځونه كوي، نفلي روژې نيسي، تهجد كوي، د قرآن پاک تلاوت كوي، په مخ باندې يې بريږه او په سر باندې يې عمامه شريف وي او وينسته يې پريښودې وي خو هغوئي په خاندان كښې ښې ډيرې جنگ جگړې شروع كړې وي- دغه شان ځينې خلق د مور او پلار په مخكښې په ”ته ته، زه زه“ كولو كښې هيڅ باک نه لري، د مور په سترگو كښې په سترگو اچولو او په خبرو كولو ورله شرم نه ورځي، د پلار په رټلو

ورسره دا احساس نه وي چې هغه غلطي کوي، که پلار يو محفل ته راشي نو د هغه نه لرې تنبتي او که دوست راشي نو هغه ته هر کله وائي او د هغه سره په خدا خوشحالی. خوږې خوږې خبرې کوي، داسې خلقو ته ياد ساتل پکار دي چې د مور او پلار زړه خفه کول سخته گناه ده- د عاشقان رسول د ديني تنظيم دعوت اسلامي د سټو نه په ډکو اجتماعاتو کښې شرکت کونکي ځينې خلق چې کله د مور او پلار سره داسې انداز اختياري نو هغوئي د گنهگاريده سره سره دعوت اسلامي ته د ردو بدو وئيلو سبب هم جوړېږي-

که تاسو د پرونه پورې د مور سره په ”ته“ وئيلو خبرې کولې نو اوس په ”تاسو“ وئيلو سره خبرې کوئ- وگورئ چې د ”ته“ په ځائ په ”تاسو“ وئيلو سره نه خو په ژبه پولي راخيږي او نه پرې وخت لگي- چرته چې د دوست د متاثره کولو د پاره په ”تاسو، جناب“ وئيلو د دروغو د اخلاقو خرگندونه کيږي هلته که د مور سره په ”تاسو“ وئيلو سره خبرې اوکړې شي نو د هغې زړه به خوشحاله شي- د عاشقان رسول د ديني تنظيم دعوت اسلامي د سټو نه په ډکو اجتماعاتو کښې شرکت کونکي اسلامي وروڼه که په کور کښې د ادب والا انداز اختيار کړي نو د دوئي ”مور“ به د دعوت اسلامي د ديني ماحول نه متاثره شي او دوستانو ته به وائي چې زما ځوي ښه ځائ ته ځي ځکه چې مخکښې به هغه ما سره په ”ته“ وئيلو سره خبرې کولې او اوس په ”تاسو“ وئيلو سره خبرې کوي، مخکښې به چې ما هغه د څه کار د پاره رابللو نو وئيل به يې ”ښه راځم“ او اوس د ”جي مور جانې حاضرېږم“ په شان په ادب والا الفاظو جواب راکوي- وگورئ چې کله مور

بي بي د سُنټو نه په ډكو اجتماعاتو كښې د شركت كوونكي ځوي ښه اخلاق او د خبرو ښه انداز وويي نو هغه به نورو ځامونو ته وايي چې ځويه! د كله نه چې ستا ورور د دعوتِ اسلامي د سُنټو نه په ډكو اجتماعاتو كښې شركت كوي **مَا شَاءَ اللهُ!** په ښه طريقه خبرې كوي لهذا اوس پكښې ته هم شركت كوه- بهر حال كه چرې په كور كښې د ښو اخلاقو نه كار واخسته شي نو **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** د كور ماحول به ښه شي او د كور ډيرې مسئلې به حل شي-

د اولاد د ديني ماحول نه د لرې ساتلو يوه وجه

ځينې جذباتي اسلامي وروڼه چې كله څه سُنټ زده كړي نو په زوره په خپل مور او پلار باندې په هغې باندې د عمل كولو كوشش كوي، بعضې وخت په دې وجه هم مور او پلار خپل اولاد د دعوتِ اسلامي د ديني ماحول نه لرې ساتي- داسې اسلامي وروڼو ته عرض دے چې وگورئ! په يوه خبره باندې د عمل كولو ذهن په ورو ورو جوړېږي، تاسو د دومره مودې نه په اجتماعاتو كښې شركت كوئ او مبلغين په آيتونو او حديثونو بيانولو تاسو پوهه كوي بيا چرته ستاسو په ورو ورو په سُنټو باندې د عمل كولو ذهن جوړ شي، بيا كه تاسو يو دم د مور او پلار نه په سُنټو باندې د عمل كولو غوښتنه كوئ نو هغوئ به يې اونكړے شي-

كه تاسو مور او پلار څه پوهه كول غواړئ نو د دې بهترينه طريقه دا ده چې تاسو په هغوئ د آډيو يا ويډيو د سُنټو نه ډك بيانونه واورئ يا ورته وښايئ، د څه نيك كار په مور او پلار باندې د مسلط كولو په ځائ په هغې باندې پخپله عمل كوئ، د هغوئ په مخكښې د زر غصه كيدو نه ځان ساتئ او هغوئ هيڅكله مه رتهئ، كه مخكښې به مو د كور كارونه كم كول نو د دعوت

إسلامي ديني ماحول ته د راتلونو په ډير كولو شروع كړئ **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** مور او پلار به ستاسو نه خوشحاله وي، د كور ماحول به ښه جوړيږي، الله پاك او د هغه خور رسول **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** به راضي وي او تاسو به د دين خدمت په ډيره ښه طريقه كوونكي جوړ شئ. كه مور او پلار ووايي چې خويه! د شپې د دولسو بجو پورې كور ته راځه نو تاسو د 11:30 بجو پورې كور ته راځئ او زر اوډه كيږئ د دې په برکت باندي به **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** د سحر د نمونخ د پاره تاسو راپاڅئ او كه تهجد كولو غواړئ نو په راپاڅيدو كښې به اساني وي، سحر به كارونه هم په ښه طريقه كوله شئ. وگورئ! كه تاسو د شپې د 2 بجو پورې اخوا ديخوا په هوتلو كښې كپونه لگوئ او كور والو ته وايي چې مونږ د دعوت اسلامي په ديني كارونو كښې د مصروفه كيدو په وجه ناوخته كور ته راځو نو په داسې كولو سره به كور والا دعوت اسلامي والو ته ردې بدې وايي لهذا د ماسخوتن د نمونخ كولو نه پس درس وركړئ او د مدرسة المدينة بالغان ښودلو سره كور ته تشریف يوسئ، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** كور والا به مو خوشحاله وي او بيا د پاره به د سنتونو په ډكو اجتماعاتو وغيره كښې د شركت كولو اجازت هم دركوي.

خورو او محترموا اسلامي ورونو! تاسو د بيان په شروع كښې د صله رحمې په باره كښې روايتونه واوريدل، يو څو نور روايتونه وړاندي كوله شي:

چا چې زه وپاللم الله پاك دې هغه وپالي

په ” بخاري او مسلم شريف “ كښې دي: خپلوي د خدائې د عرش سره معلق (يعني زورنده) ده او عرض كوي: چا چې زه وپاللم الله پاك دې هغه

ويالي (يعنې څوک چې خپلوي ويالي الله پاک دې هغه هم ويالي) او چا چې زه پرې کړم (يعنې څوک چې خپلوي پرېږدي) الله پاک دې هغه هم پرېږدي-

(مسلم، ص 1062، حديث: 6519)

د الله پاک د رحمت موندلو ذريعه

حضرت سَيِّدُنَا عَبْدُ الرَّحْمَانِ بْنِ عَوْفٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: ما د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه واوريدل، هغوئي ارشاد وفرمائيلو چې: الله پاک ارشاد فرمائي چې زه الله يم، زه رحمان يم، ما رحم پيدا کړو او هغه مې د خپل نوم نه مشتق کړو (يعنې وديستو)، څوک چې صِلَةُ رَحْمِي [يعنې خپلوي] ويالي زه به هغه د خپل رحمت سره ميلو کړم او څوک چې قطع رَحْمِي اوکړي [يعنې خپلوي پرېږدي] زه به هغه د خپل رحمت نه لرې کړم-

(ترمذي، 363/3، حديث: 1914)

صِلَةُ رَحْمِي دا ده چې هغه خپلوي پرېږدي او بيا يې هم ته پالي

”په بُحَارِي شَرِيف“ کښې دي: صِلَةُ رَحْمِي دا نه ده چې د تگ راتگ کوونکو خپلوانو سره تعلق په ځائے وساتې (يعنې کوم خپلوان چې ښه تعلق ساتي د هغوئي سره ښه تعلق وساتې) بلکې صِلَةُ رَحْمِي دا ده چې کومو خپلوانو تعلق ختم کړي وي د هغوئي سره هم تگ راتگ په ځائے وساتې-

(بخاري، 98/4، حديث: 5991)

خوږو او محترمو اسلامي وروڼو! په دې حديث پاک کښې څومره زبردسته خبره بيان کړې شوې ده چې څوک زمونږ سره تعلق پرېږدي او نفرت کوي مونږ له

د هغوئي سره هم خپلوي پالل پڪار ده، كه چرته په لاره كښې ميلاؤ شي نو چې مونږ هغه ته سلام او كړو، كه زمونږ كره خه ښادې وي نو هغوئي له هم ضرور دعوت وركړو اكر كه هغوئي رانښي خو مونږ د خپل طرف نه د هغوئي سره د خپلوي پاللو كوشش او كړو.

د هغه خلقو نه مه كيرئ

د ”ترمذي شريف“ په حديث پاڪ كښې دي: د هغه خلقو نه مه كيرئ كوم چې وائي چې كه خلق زمونږ سره ښيگره كوي نو مونږ به هم د هغوئي سره ښيگره كوو او كه هغوئي زياته كوي نو مونږ به هم زياته كوو بلكې تاسو د دې خبرې عادت جوړ كړئ چې كه خلق ستاسو سره ښيگره كوي نو ښيگره او كړئ، كه هغوئي زياته كوي نو تاسو زياته نه كؤئ.

(ترمذي، 405/3، حديث: 2014)

اے د خور نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! د دې حديث پاڪ نه معلومه شوه چې مونږ له د خپيرې جواب په سوك سره نه دي وركول پكار بلكې كه خپلوان زمونږ سره هر څومره هم خراب سلوك او كړي نو مونږ له د خپل طرفه د ښه سلوك دروازې بندول نه دي پكار. چا خه ښه وئيلي دي:

وه جفا كرتے رہے، ہم وفا كرتے رہے

اپنے اپنے فرض كو دونوں ادا كرتے رہے

الله پاڪ به ستا ملگرے او مددگار وي

يو گس په بارگاه رسالت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كښې عرض او كړو: يَا رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ! زه د خپلوانو سره تعلق ساتم خو هغوئي زما سره تعلق پرېږدي، زه د هغوئي سره ښيگره كووم خو هغوئي زما سره بد كوي، زه د

هغوئي سره د نرمۍ او حِلْم او بردبارۍ والا سلوک کووم خو هغوئي زما هيڅ خاطر نه کوي. خوږ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد وفرمائيلو: که ستا خبرې رښتيا وي نو تا يوه لري لاره ووهله او د څو پورې چې ته په دې خپل عمل باندې قائم اوسې نو الله پاک به ستا ملگرې او مددگار وي.

(مسلم، ص 1062، حديث: 6525 ماخوذاً)

د ټولو نه بهترينه صدقه

په يو حديث پاک کښې دي: چې د ټولو نه بهترينه صدقه کينه ناک رشته دار له څه ورکول دي. (مستدرک، 27/2، حديث: 1515)

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! معلومه شوه چې کوم خپلوان زمونږ نه نفرت کوي هغوئي له څه ورکول د ټولو نه بهترينه صدقه ده خو څوک چې زمونږ تعريف، خوشامد او واه واه کوي مونږ هغوئي ته ورکړه خو کوو خو څوک چې زمونږ سپکاوې کوي او ملنډې راپسې کوي د هغوئي نه مخ اړوو.

د قيامت په ورځ په حساب کښې اساني

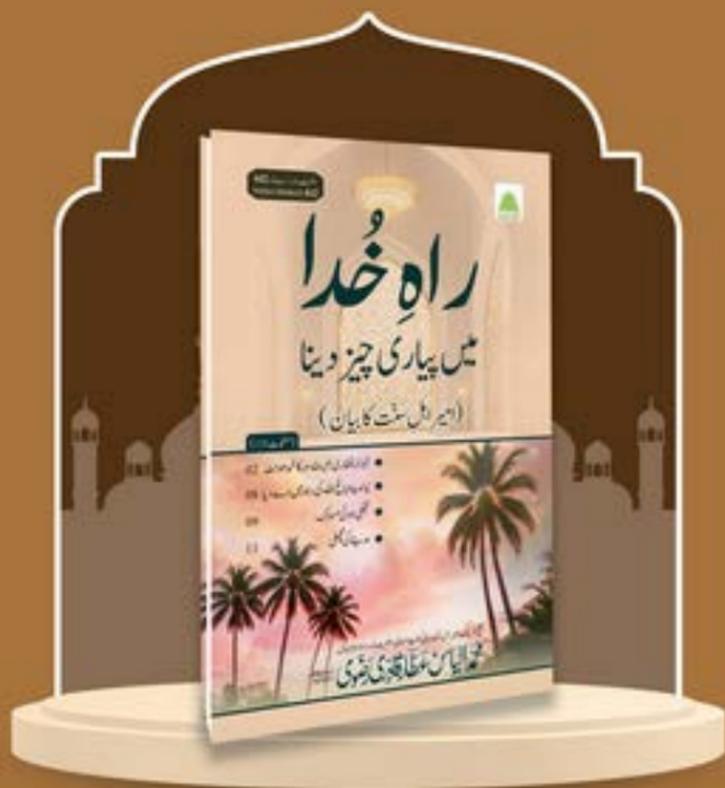
خوږ آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائيلې دے: په چا کښې چې درې صفتونه وي د قيامت په ورځ به د هغه حساب ډير اسان وي او د هغه څائې به جنت وي. صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ عرض اوکړو: يَا رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ! هغه درې صفتونه کوم کوم دي؟ ارشاد يې وفرمائيلو: څوک چې تا محرومه کوي ته هغه ته ورکړه کوي، څوک چې ستا سره تعلق پرېږدي ته د هغه سره تعلق ساتې او څوک چې په تا باندې ظلم کوي ته هغه معاف کړې. (مستدرک، 362/3، حديث: 3968 ملتنقلاً)

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! خپلوي ماتول حرام دي- که څوک خپل زمونږ سره تعلق پرېږدي نو بيا هم مونږ ته هم دغه حکم دے چې مونږ د هغه سره تعلق وساتو- که مونږ د کوشش باوجود پۀ خپل ژوند کښې پۀ يوې پرېښودے شوې رشتې جوړولو کښې ناکامه شو نو زمونږ محنت به نۀ ضائع کيږي ځکه چې پۀ داسې کولو به الله او د هغه خوږ حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ زمونږ نه راضي شي او هم دا زمونږ د ژوند مقصد دے- ياد ساتئ! اگر که ټوله زمانه زمونږ نه خفه شي خو چې رَبِّ کریم راضي شي نو بيا هر طرف ته خیر دے- که د خپلوانو سره تعلق ساتل وي نو صرف د الله پاک د رضا د پاره يې ساتئ او که پۀ يو خپل کښې څۀ خرابي وي نو د هغه د صحبت نه ځان ساتئ، د هغه د خراب حرکت نه نفرت کوئ او پۀ هغه کښې چې څۀ خرابي وي صرف هم هغه بده گڼئ خو د هغه د ذات سره تربگني مۀ کوئ مثلاً څوک ږيره خړيوې نو د هغه ږيره خړيل بد گڼئ خو پۀ خپل زړۀ کښې د هغه د ذات پۀ باره کښې بُغض او کينه مۀ ساتئ البته د نزدې دوست يا خپل کيدو پۀ وجه چې د هغه سره داسې محبت هم پۀ زړۀ کښې نۀ وي چې د هغه د ږيرې خړيلو پۀ شان کار هم ښه معلوم شي- دغه شان که يو خپل رشوت اخلي يا سود کوي يا فلمونه ډرامې گوري نو مونږ د هغوئ دا کارونه بد وگڼو خو پۀ زړۀ کښې د هغوئ بغض او کينه نۀ پالو- نن سبا ډير خلق د خپل ذات د پاره د نورو سره بغض او کينه ساتي او جنگ جگړې کوي نۀ چې د څۀ گناه پۀ وجه مثلاً څوک د چانه پۀ دې وجه نفرت نۀ کوي چې هغه نمونځ نۀ کوي يا فلمونه ډرامې گوري بلکې پۀ دې وجه نفرت او جگړه کوي چې هغه د دۀ خبره نۀ وي منلې يا د ټولو پۀ مخکښې يې دا رټلے وي يا يې ورله پۀ څۀ ښادې کښې د شرکت

کولو دعوت نه وي ورکړې وغيره- نن سبا ځوم، سخرگني، والا خپل نوکران گڼي او غواړي چې په هره بنادۍ کښې هغه له دعوت ورکړې شي او د بوتللو د پاره وريسي گادې هم راوليږي گڼي په تللو کښې نخرې کوي يا بيا هډو ځي نه، داسې په رشتو کښې نخرې کولې شي او د دې نخره په وجه ډير کورونه وړانديږي- الله پاک دې زمونږ په حال باندې رحم اوکړي او مونږ ته دې د خپلوانو سره د صله رحمۍ نه د کار اخستو توفيق راعطا کړي-

أَمِينِ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ -

د راروانې هفتې رساله

فیضانِ مدینہ محلہ سوداگراں، روہ سبزی منہلی کراچی

UAN +92 21 111 25 26 92 0313-1139278

www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net

feedback@maktabatulmadinah.com / ilmia@dawateislami.net